

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un fir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr. a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popilă Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Abonament lunar

pentru Maiu st. v.

— cu prețurile din capul foii —

Invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA”

Datoria noastră.

Între cei ce dincoace de munți au mai scris și s'au mai declarat privitor la aniversarul anului 1848 este și părintele Lucacin. Într-o scrisoare adresată comitetului național studentesc din București, dînsul vorbește exclusiv la această temă și arată foarte corect și din punct de vedere politic, ce înseamnă pentru noi acest aniversar. Eată unele pasaje, cele mai marcante, din această scrisoare, așa cum s'a publicat în revista „Liga Română”:

E clar, că anul 1848 a fost pentru noi o manifestațiune epocală a conștiinței naționale a poporului român.

În această manifestațiune noi s'ărbătorim cu tot dreptul și cu mândrie următoarele momente:

1. Afirmarea solemnă a dreptului nostru la libertatea națională.
2. Iubirea sinceră a patriei.
3. Iubirea frățească și nefașărită a tuturor popoarelor conlocuitoare, ca națiuni surori prin egală îndreptățire politică.
4. Lealtatea către înaltul Tron și augusta Casă domnitoare.
5. Spiritul prompt pentru progresul și cultura națională, umanism și civilizațiune.
6. Rezoluțiunea de a se lupta pururea cu armele iubirei, a legalității, susținînd ordinea publică, și rîvnind totdeauna la frățeasca bună înțelegere între popoare.
7. Rezoluțiunea de a combate pe oricine, care va atenta la drepturile noastre naționale.
8. Lupta până la moarte pentru libertatea națională, patrie și tron.
9. Respectarea conștiințioasă a drepturilor altuia și a altor popoare interne sau externe.
10. Amicitia și alianța cu toți amicii libertății, a culturai, umanismului și civilizației — și răboiul tuturor inamicilor libertății, asupritorilor și răpitorilor de dreptate.

Eată ce avem noi de s'ărbătorit în acest an iubitor, ca momente sublime strălucitoare din luptele părinților și fraților nostri din anul 1848!

Așa stînd lucrul, e ceva natural că voința noastră nu numai că nu o ascundem, ci din contră, cu toată mîndria o publicăm și o propovăduim înaintea lui Dumnezeu sfîntul, înaintea lumii întregi, ca să se știe că ceea-ce voim noi, e un lucru nobil, vrednic, e o datorie neamînată de patriotism, de lealtate, de pietate.

3/15 Maiu pentru noi este o zi de mare s'ărbătoare. Avem drept să o s'ărbăm cu toată pietatea și cu toată pompa externă.

Avem dreptul să ne adunăm în ziua aceea pe „Cămpul Libertății” în Blaj, să s'ărbăm iubirea zilei de 3/15 Maiu 1848.

Să reînnoim jurămîntul părinților și fraților nostri din acea zi neuitată.

Ce conține acel jurămînt? Eată ce:

1. Că ne vom iubi legea strămoșască și limba dulce românească, vom fi pururea fii fideli națiunei și ne vom lupta pentru libertatea noastră națională.
2. Că ne vom iubi patria mamă și pe toate popoarele conlocuitoare în ea și ne vom lupta pentru egală îndreptățire politică a lor, a tuturor.
3. Că vom fi supuși fideli înaltului tron, amicii amicilor libertății noastre naționale, inimizii dușmanilor tronului și dușmanilor libertății noastre naționale.

Cine nu vede că avem ce s'ărbători cu fală, cu mîndria națională și că o asemenea s'ărbare nu numai că nu ar vătămă pe nimeni și n'ar gena nici o susceptibilitate legitimă, din contră ar fi spre binele și onoarea

patriei, a tronului, a națiunei conlocuitoare, căci tronul, patria, națiunile numai în spiritul acestei politici leale pot susține, se pot întări.

Fără îndoială aci se cuprind aproape toate momentele aniversarului, cu toate acestea însă, constatăm cu regret, că autorul scrisorii după premisele acestea n'a tras concluziune potrivită, cînd în fine resignează la o s'ărbare vrednică aici la noi, acasă, și se silește să îndemne la o s'ărbare numai pe frații din regat. De altfel, așa se vede, scopul scrisoarei a fost numai acesta, de a vorbi dincolo, cătră tinerime, îndemnându-o să se folosească de libertatea ce o are în regatul român.

Noi însă avem să ne ocupăm de noi înșine și să vedem a ne împlini datoria noastră. Pentru-că dela aceasta nu ne poate absolve nime. Ori-cît de frumos și impunător s'ar face s'ărbarea în București și întreagă România, și ori-cît de frumos se va face ea prin Viena, Paris, Bruxelles, etc., pe noi nu ne poate dispensa nime și nimic de datoria ce nouă ni-se impune în primul rînd. Pentru-că de noi și drepturile noastre a fost vorba în adunarea dela Blaj, pentru noi și soartea noastră au urmat luptele nobile ale Românilor din 48 și pentru noi și viitorul nostru au sîngerat atâtea inimi și s'au stîns atâtea vieți între cele mai crunte torturi și suferințe cu adevărat de martiri.

Și dacă noi nu vom face totul, absolut totul, ce ne stă în putință, atunci s'ărbările din alte părți cu cât vor reuși mai însușite și mai strălucite, cu atât mai mult vor pune în lumină stranie și compromițătoare slăbiciunea, nepăsarea, lașitatea ori timidețea noastră, cu un cuvînt nevrednicia noastră.

De aceea pregătirile ce se fac în toate părțile pentru s'ărbarea marelui zile a reînvierii poporului român, departe de a ne dispensa pe noi, trebuie să ne îndemne cu atât mai virtuos, ca să concentrăm toate forțele noastre, să încordăm toate puterile noastre, pentru-că se prăznuim în mod vrednic memoria acelor zile, despre cari *Papin Ivarianu* zice, că simte bucurie „descriînd cele mai frumoase pagine ale istoriei Românilor din Ardeal”.

Aceasta e datoria noastră.

Datoria aceasta e așa de mare și categorică, încât ea trebuie împlinită necondiționat, fără ori-ce altă considerație. Pentru-că ea este o datorie de pietate față cu trecutul nostru, o datorie de respect față cu demnitatea noastră, ca popor, și o mare datorie de ordine morală și politică în considerația viitorului și a generațiunilor, ce ne vor urma.

Acei cari și-au dat viața pentru noi, pentru-ca să sigileze cu sîngele lor programul poporului nostru, și aceia cari au suferit martiriul cel adevărat, în mîinile căleilor, spre a consfinți cu focul suferinței lor chinul credului nostru politic, aceia toți reclamă acum cu glas detunător, ca să se consacram un moment memoriei lor și să le jertfim un oftat, o lacrimă, o rugăciune.

Dar ce ar zice generațiunile viitoare despre noi și cum ne-ar judeca lumea întreagă, atît cei-ce ne-au îmbrățoșat cauza cu simpatie, cît și cei-ce cu ochi dușmănoși, dar' ageri, ne privesc, ca să ne afle scăderile, — ce ar zice, dacă noi n'am face tot posibilul, absolut tot, pentru-ca să ne împlinim o datorie sfîntă națională, datorie cătră noi înșine și cătră cauza ce reprezentăm.

Și aici să nu ne gîndim numai decît la guvern și la volnicile ce le-ar pute face.

Doar' sîntem la o jumătate de veac dela proclamarea libertăților publice? Și apoi, doar' noi nu intenționăm nimic ne-loial, nimic ilegal, nimic contra statului, nimic contra altor concetățeni!

Toate manifestațiunile noastre, ca și cele ale părinților nostri, pe cari vom să le comemorăm, și ca toate manifestațiunile românești, au să fie strict loiale, pacifice și în ordinea cea mai perfectă.

Noi nu sîntem conduși de patimi și dușmănie, ci de pietatea și datoria, ce simțim în sufletul nostru față de noi înșine și față de cei mai scumpi ai nostri.

Înaintea ochilor nostri suferitești nu stau brutalitățile regimului, nici volnicile lui din trecut, nici violențele zilnice din prezent, ci stau pildele sublime de patriotism luminat, exemplele clare de iubire de neam, cari strălucesc trecutul nostru, și ilustrează mai ales ziua mare de 3/15 Maiu a poporului nostru!

Închinăciune vrem noi să aducem acestor strălucite momente ale vieții neamului nostru, ear' nu rebeliune contra ordinei publice.

Nu să ne ridicăm contra guvernului vrem, ci vrem să ne cufundăm în pîtrunderea trecutului, să scoatem din adîncimile lui comori de mîngăiere pentru neconsolatul prezent, și să luăm forțe nouă spre a ne ridica din amorțeala și apatia, ce ne copleșește.

Este o chestiune cu totul internă și intimă a sufletului nostru această aniversare, și tocmai de aceea, ori-cît de rele idei avem despre guvernul maghiar, așa de pervers și așa de diabolic tot nu-l ținem, ca să-i asumăm cîteazănță de a pîtrunde și în cel mai sfînt sanctuar al nostru, spre a ni-l răsturna și profana. Asta totuși nu o putem presupune.

Tocmai de aceea priim cu încredere și nădejde la pregătirile, pe cari cei mai distinși ai nostri le fac, și sîntem convinși, că toți Români din toate colțurile țerei vor aștepta cu nerăbdare cuvîntul lor, gata a-l asculta și a-l urma cu toată inima.

Sibiu, 4 Maiu n.

Jozsika și Bánffy. De cînd a abzis ministrul a lătere baronul Jozsika se scriau diferite lucruri despre motivele abdicerei. Acum se pare stabilit, că cei doi baroni ardeleni nu s'au putut suferi unul pe altul. E interesant acest fapt, pentru-că el caracterizează tendințele guvernului Bánffy.

Alkotmány de ieri spune, că 2 au fost motivele, cari au hotărît abdicerea lui Jozsika.

Întăiu el nu putea suferi mulțimea de baronisări și grofșări, ce propunea Bánffy. Între alții Bánffy a propus să fie baronisăți niște auzuiți: *Herczog-Eller* și *Berevós-Endre*. Jozsika s'a opus — și Herczog a rămas fără baronie, ca și Berevós al lui Bánffy.

A doua cauză s' a fost confesională. Bánffy e reformat, Jozsika e catolic și president al statului catolic din Ardeal. Se știe, că în chestiunea autonomiei bisericii romano-catolice din Ardeal a declarat, că își susține autonomia sa proprie. A hotărît apoi să dea o adresă la M. Sa.

Ministrii *Wlassics* și *Bánffy* cereau ca adresa să fie așternută prin mijlocirea guvernului. Jozsika, fiind ministru a lătere a prezentat-o însuși direct.

Aceasta a agravat conflictul între cei doi baroni — și unul a trebuit să se ducă. Cel mai puternic a rămas, ca să se mai creeze baroni și să mărească astfel fondul pentru corteșiri.

Regimul gendarmilor. Din comitatul Hunedoarei i-se comunică „Gazetei Transilvaniei” un caz, ce s'a întîmplat înaintea cu câteva zile și care ilustrează într-un mod nu se poate mai nimerit starea de lucruri creată de sistemul volnicilor gendarmerești.

În 30 Aprilie fisolgăbirul cercului Deva, *Csuly Lajos*, se afla în gara stațiunei Simeiria (Piski) în drum spre casă. Preumblîndu-se pe peron, zări un gendarm, care era tocmai în serviciu.

Fisolgăbirul se apropie de gendarm și, conștient de poziția sa ca prim funcționar administrativ din cerc, cu condescendența unui superior întreabă pe gendarm cum îl cheamă? Gendarmul, măsurînd cu privirea sa de sus pîndă jos pe fisolgăbir, îl întreabă la rîndul său rîstît: Mi kőze hozzá? (Ce te privește pe d-ta?)

Fisolgăbirul, surprins și genat totodată de grosolănia gendarmului, și vîzînd că publicul din jur privește cu mirare la această scenă așteptînd ce o să urmeze, zise în ton energic cătră gendarm, că dînsul are drept să-l întrebă cum îl cheamă și să-l facă responsabil de aerul arrogant, ce a îndrăznit să-l iee față cu el gendarmul.

Atunci gendarmul, luînd poziție și rîstîndu-se din nou cătră fisolgăbirul, îi strigă furios: „Fogja be a száját, mert kőlőben rőgtön letartoztatom”. (Ține-ți gura, căci la din contră imediat te deșin).

Își poate închipui ori-și-cine în ce poziție se afla fisolgăbirul, cînd gendarmul, și după-ce îi descoperise, că dînsul e fisolgăbirul cercului, n'a încetat cu grobianitățile sale și cu amenințările, că-l va deșine.

În mijlocul ilarității publicului adunat în jurul lor, funcționarul fu nevoit să se urce în tren și să grăbească acasă, ca apoi de acolo să facă pașii oficioși în contra gendarmului atît de încrezut.

Eată până unde merge cîteazănță copilor desmierdați ai lui Bánffy. (Provăzuți cu ordine secrete, ci nu mai știu de nici o subordinațiune, și fac totul de capul lor, ca și la *Hondol*, — firește în speranța remunerării marelui lor stăpîn, care comunică direct, și tainic, cu ei.

Contele de Gubernatis și Români. Pe la sfîrșitul lunei Mai va apăre mult așteptatul volum al dlui de *Gubernatis* despre România.

El cuprinde un studiu asupra chestiunii naționale și este ilustrat cu mai bine de 50 portrete și vederi din țările române.

Guvernul maghiar și „Reichswehr”. Guvernul maghiar adă de lipsă s' a desmintă prin *Bud. Corr.* că ar fi avut vredotă relații cu „Reichswehr”, ori că i-ar fi dat vre-o subvențiune.

E foarte suspectă această desmînire. Ne-am obișnuit, că tocmai ceea-ce se desmîne e adevărat.

3/15 Maiu în România.

Pregătiri de s'ărbare.

Comitetul central al Ligei a trimis secțiunilor următoarea înștiințare:

Domnule Președinte!

Comitetul central executiv al Ligei culturale întrunit în ședința sa, ieri, 15 Aprilie curent, a hotărît ca să s'ărboreze aniversarea zilei de 3/15 Maiu, a anului 1848, cu următorul program, pentru București.

1. Dimineața se va celebra într'una din bisericile capitalei un parastas, pentru sufletul răposatilor martiri români, căzuți în luptele naționale din 1848, purtate contra Ungurilor, pentru recăstigare drepturilor lor, ca popor independent.

La acest serviciu bisericesc vor fi invitați să asiste toți membrii Ligei din localitate.

2. La 2 ore p. m. a aceleiași zile, se va ține o mare întrunire națională publică în sala „Hugo”, în care vor lua cuvîntul mai mulți oratori, între cari și 2 reprezentanți ai Ligei; ear' după votarea rezoluțiunei, vor purcede cu toții în mare meeting, manifestînd în lungul „Calei Victoriei”, cu drapele, baniere etc., până la șoseaua Chiseleff.

3. Seara va fi o conferință la *Ateneu*, unde va vorbi dl *Barbu St. Delavrancea*, vicepreședintele comitetului central al Ligei.

Aducîndu-vă acestea la cunoștință, vă rugăm, dle președinte, a ne avisa în timpul cel mai scurt despre măsurile ce d-voastră ați luat pentru s'ărbătorirea sus amintitei zile în secțiunea d-voastră.

Primiți, vă rog, expresia considerațiunei mele.

Președinte: M. Vlădescu.

„P. Lloyd” și uniunea Ardealului.

Eată partea esențială a articolului din *P. Lloyd* de care am pomenit alături. Merită să vadă toți Români cum se face o încercare de a împăca focul cu apa, interesele maghiarismului, care vrea să ne înghită, cu interesele naționalităților, cari vor să existe cum le-a lăsat Dumnezeu. Oficiul guvernului scrie despre uniune:

„Ea apare ca un act al patrioților Maghiari (ardeleni), cari din pîtrunderea clară a intereselor națiunei maghiare și ale statului național maghiar, au renunțat de voo bună la poziția separată tradițională a Transilvaniei pentru înălțarea vazei și puterii statului. Wesselényi și soții lui au recunoscut față cu contrarii lor avantajile poziției și administrației autonome, dar' totuși în vederea luptelor naționale, ce aveau să urmeze, și a primejdiilor de stat, ei au trebuit să dea preferință uniunei, față cu comoditățile unei poziții separate autonome.”

Uniunea Transilvaniei cu Ungaria n'a fost numai un episod înveselitor în procesul de încheiere al statului maghiar, care prin uniune a devenit mai mare și mai forte; această uniune a trebuit să urmeze dacă Maghiarii din Ardeal au voit să-și apere și întărească poziția lor națională, dacă statul maghiar a voit să contrabalanseze cu succes și cu ponderositătea unui stat născuțel centrifugale sau cel puțin federalistice ale naționalităților nemaghiare.

Experiențele și evenimentele celor 30 de ani din urmă au arătat oportunitatea uniunei Ardealului în toate direcțiunile.

Toate așteptările, cari le-au legat națiunea și statul maghiar de uniune, în parte mare s'au împlinit și de sigur că nu va fi greu a ajunge la tot ceea-ce mai este în direcția aceasta de făcut.

Este numai regretabil, că naționalitățile nemaghiare ulterior și-au potențat antipatiile — căci de mai mult nu poate fi vorba — față de uniune.

Atitudinea comitei săseșe *Burgenthal*, precum și a episcopului *Saguna* a fost înaintea cu 50 ani cu totul alta, decît atitudinea conaționalilor de azi ai lor.

Și totuși nu s'a împlinit nici una din profețiile pesimiste, pe cari le făceau Sași și Români după rescriptul uniunei dela 1867.

Ambele naționalități au putut în decursul acestui timp a se desvolta după pofta inimii lor (?) în privința națională și confesională și pretinsa maghiarizare nu le-a împiedicat nici în privința culturală și economică. (Este meritul guvernului? Red. „Trib.”)

Progresul ce l-au făcut ambele naționalități în toate direcțiunile, ne dovedește mai bine, cît de nejusto (?) sînt plîngerile asupra violențelor din partea Maghiarilor, și a necruțării din partea statului.

Acelora, cari și azi regretă uniunea Ardealului sau chiar ar voi să o desfacă, nu vom să le reamintim politica de naționalități a altor state, cari tocmai în privința națională stau aproape de ei. (Alusie la Germania și România. Red.) Dar' dacă statul maghiar împînză naționalitățile și confesiunile sale cu cel mai vast liberalism (!), trebuie ca acest stat din motivele existenței și a capacității sale de viață să se adopereze, ca naționalitățile să nu persiste în născuțel de acele, cari împiedecă unitatea statului și libertatea de putere a acțiunilor sale. (Va se zice să nu-și asigure existența lor națională și să nu se apere contra maghiarizării. Red. „Trib.”)

În raporturile și vederile politice moderne nu se tocmai potrivește, ca fondul regiu cu privilegiile și cu pasivitatea sa restrînsă să reînvieze sau să se iee la o discuție serioasă tendințele centrifugale (?) ale politicienilor memorandiști.

Dacă statul maghiar vrea să existe ca stat maghiar (care nu există, ci vrea să se facă. Red. „Trib.”), atunci nu-i mai este permis a părăsi căile, cari acum 50 de ani au dus la uniune.

Uniunea acestor țeri cu Ungaria a fost o necesitate din considerația de existență a statului (minciună! Red. „Trib.”), dar' totodată s'a dovedit și de salutar (?), nu numai

pentru Maghiari, ci și pentru toate naționalitățile, cari locuiesc în Ardeal. (Altă minciună. Red. „Trib.”) Unele drepturi particulare se poate că s'au pierdut, dar' totalitatea a câștigat în toate direcțiunile și aceasta trebuie să fie singură decizie pentru ori-care veritabil patriot, fie el Maghiar, German ori Român.

O fi, o fi, — dar' noi vrem să fim Români, nu „patrioți maghiari”.

Chestiunea naționalităților.

V.

Italianii din Tirol, Goriția, Triest și Istria.

Tirolul, socotit împreună cu mica provincie Vorarlberg, are o suprafață de 29.285 chilim. pătrați și o populație de 928.769 locuitori. Din numărul locuitorilor 542.652, adică 59.9%, sânt Germani, 362.416 sau 40%, sânt Italiani; alții în număr de 23.725.

În Tirol și Vorarlberg Germanii au majoritatea populației, dar' și Italianii au o minoritate impunătoare. Nu trebuie să comparăm însă astfel cifrele, căci Italianii nu sânt amestecați cu Germanii, ci locuiesc în masă compactă pe un teritoriu al lor propriu în sudul Tirolului, numit de obicei Trentin. Frontiera etnologică între Germani și Italiani se apropie de frontiera naturală formată de culmile Alpiilor.

Goriția, Triestul și Istria au o suprafață de 7968 chilim. pătrați și o populație de 725.384 locuitori. Din numărul locuitorilor 294.580 sau 44.7%, sânt Italiani; 207.163 sau 31.4% Sloveni; 141.177 sau 21.4% Croați; 15.206 sau 2.3% Germani; alții 66.104.

În aceste provincii, sau mai bine în această provincie a Istriei, Slavii (Sloveni și Croații) sânt în majoritate, dar' și Italianii se țin bine; cât despre Germanii ei sânt în afară de orice comparație.

Italianii se află între basiniul lui Isonzo, frontiera Italiei și golful de Triest, apoi în Triest, pe litoralul Istriei dela Capo d'Istria până la Pola.

Italianii din Trentin, Goriția, Triest și Istria duc o îndoită luptă întru apărarea naționalității lor contra Germanilor și în contra Slavilor; ei cer delimitare națională pe baza principiului de naționalitate.

Se știe, că înainte de unitatea Italiei, patrioții italieni au desvoltat drepturile unei națiuni ce decurg din principiul de naționalitate. Opera lui Luigi Palma: *Del principio della nazionalità nella moderna società europea*, este și azi de actualitate și trebuie consultată în toate chestiunile când e vorba de revendicări naționale. Școala italiană a principiului de naționalitate susține între altele, că: naționalitățile de sub o stăpânire străină au dreptul de a eși de sub această stăpânire, a se alipi la statele de naționalitate comună și a forma state naționale independente.

Nu știm întru-cât se conformează Italianii din Austria acestui principiu când proclamă pe față, că ei sânt irredentiști, dar' știm că irredentismul italian e provocat mai cu seamă de politica Germanilor. Din moment ce Italianii sânt zădărnici în desvoltarea lor națională și cul-

turală, ei întorc privirile lor către regatul Italiei și visează „Italia maxima”.

Din cauza politicii germane, care în Tirol tind să dea un caracter german întregii provincii, ear' în Istria lasă pe Italiani la discreția Slavilor, chestiunea italiană a ajuns azi o chestiune irredentistă. Manifestațiile naționale ale Italianilor sânt pe față și sgomotos irredentiste, ear' ziarele italiene din Italia, când publică corespondențele din Trentin și Triest le intitulează „Dall' Irredenta”. Dacă Italianii ar fi mulțumiți în Austria, nu s'ar vorbi de o irredentă italiană, cum nu se vorbește nici în Tesinul elvețian.

Delimitându-se teritoriul italian din Austria, chestiunea irredentei italiene ar înceta dela sine.

1848.

Cronica anului.

Blaj, 4 Maiu.

Azi s'au ținut examenele cu teologii, în palatul episcopesc. Deși, în considerația împrejurărilor, clericii n'au prea învățat, ba unii n'au cetit nici ceea, despre ce știau înainte că vor fi întrebați, episcopul s'a declarat îndestulit cu progresul făcut. A admoniat însă pe teologi cam în următorul mod: „Măne veți părăsi earăși Blajul, dar' ca părintele vostru imi țin de strînsă datorință a vă admonia să mergeți pe acasă, să vă ocupați în liniște de cele obicinuite ale casei voastre; să nu mai propovăduiți, căci veți căde în prinoare și, în împrejurările prezente, pe lângă toată bunăvoința, nu voui ave putere a vă elibera... Lăsați cauza națiunii în mâna bărbatilor cărunți... fiți sănătoși.”

Seara la 6 ore teologii, 53 înși, s'au întrunit în grădina sub „frasinul secular” și și-au petrecut veseli. La cină vice-rectorul le-a dat și vin. Au început apoi toastele „înflorite cu fantasme teroase.”

Cu toții și-au dat parola, ca pe 15 Maiu să se întâlnească earăși la Blaj.

Sibiia, 4 Maiu.

Azi la amezai s'a arborat steagul împărătesc și pe casa națională săsească. Compania gardei civile, compusă din 12 studenți, i-au făcut paza de onoare. Asemenea steag s'a arborat și la alte edificii între cari: casa orașului, academia de drepturi, și altele. Seara orașul întreg a fost iluminat. (S. B. 42).

— Sieb. Bote, scriind din acest prilej contra uniunii zice, că „și în adunarea dela Blaj a poporului român, care a decurs în ordine frumoasă, deși a participat un mare număr de oameni, predicatori agitari ai uniunii au trebuit să se retragă rușinați, și iubirea și devotamentul înscut al poporului român către împăratul seu, iubire de care se frâng ori-ce încercări de amăgire, s'a arătat pe față și clar, ca și împotrivirea în contra tendințelor de maghiarizare.”

(Sieb. Bote 41).

Paris, 4 Maiu.

S'a deschis conventul național. Ședința se deschise și încheiă între aclamări asurzitoare pentru republică. Guvernul provisor și-a depus puterea în mâinile reprezentanților poporului. (Org. Național).

Brașov, 4 Maiu.

Sieb. Wochenblatt publică o corespondență din Odorheiu. Autorul, Sam. Lange, scrie între altele:

„La noi se vorbește despre o confederațiune a Sașilor și Românilor, contra Ungurilor și Sécuiilor. Ce e adevărat?”

Redacția răspunde: „După cât știm, chiar nimic!”

Neapol, 4 Maiu

Răsboiul între Sicilia și regele din Neapol continuă. Sicilianii au declarat, că vor să-i aleagă rege din familia Romeo, capul răsculaților. De altă parte se afirmă, că răsculații sânt gata de a primi armistițiul până în 20 Maiu. (Gaz. de Trans.)

Blaj, 5 Maiu.

Clericii s'au întrunit de nou, încă la 5 ore dimineața, „sub frasin”, spre a-și celebra despărțirea. Au cântat toate poeziile la modă, cu deosebire:

Oara despărțirii eată a sosit

Și toată simțirea, ah! m'a părăsit etc.

După aceea întonând marșul de curenț învățat dela Begnescu au intrat în seminar și luându-și fiecare bățul de peregrin, mai însuflețiți ca ori-când au eșit și plecat în 4 părți ale țerei.

„Eu — scrie V. Moldovan, în memoriile sale — Ilie Moldovan, Basiliu Duca, Basiliu Nemes, Florian Lăscudean, Orbean, Filip, Georgiu Popovici ș. a., am luat-o pe Tereza-mică în sus, având a ne despărți dela deosebite puncte. În companie am călătorit cu toții, afară de Basiliu Nemes, — care cu vre-o câțiva consoți a luat-o prin Pănade în direcțiunea către Vama-seacă, spre Turda — până în Feisa. Aici poporul, ca-și-când ar fi fost înștiințat prin firul electric, în câteva momente s'a adunat în jurul nostru, nu știa cu ce să ne ospeteze; unul aducea caș și urdă, altul miere, pe când noi nu puteam mânca de bucurie, văzându-l trezit, văzându-l plin de fericire pentru conștiința, că se simția liber, ca-și-când n'ar fi mai fost pe brațele lui nici-când ferecăturile, ce-l ținuseră veacuri în sclavie...”

Când eram gata de plecare, bravul popor ne-a făcut surprinderea plăcută, că două căruțe cu câte trei cai așteptau la poartă, ca să nu mai călătorim pedestri. Am primit cu mulțumită ofertul Feisanilor, cari au îndrumat pe slujii dela cai să ne ducă până în Valea-Murșului, sau până unde va fi locuința celui mai depărtat dintre noi.

Dar' nu s'a întâmplat așa. Deasupra satului Dămbău, unde se împreună hotarele Bobohalmi, Deagului, Ghinșului și Craiafeului, în nemijlocită apropiere de o pădure deasă, se află o crîsmă simplă. Din aceasta, ca-și-când ar fi fost înștiințat de venirea noastră, ese figura unui Român de o statură atletică, în vîrstă cam de 65—6 ani, se postează în drum și face semn să stea cărele în loc.

Eu l'am mulțumit zicându-i: Moșule de astă-dată ne grăbim, dar' vrem să stăm la d-ța când vom merge la 3/15 Maiu la adunarea cea mare a Românilor.

Betrânul scuturând din cap imi răspunde: Voi știți cu toții, că nici un popă, nici un protopop, nici un diac nu trece pe la poarta lui Bunea Mateiu, ca să nu guste din vinul lui și din coca, ce o face baba lui. Voi știți, că Bunea Mateiu numai atunci trăește, când vede cărturari români; atunci inima lui se topește și se scutură de tot, apoi ear' crește și se umflă ca o pită albă. Jos dar' din căruțe cu toții.

Bunea Mateiu avea dreptate, căci ospitalitatea lui devenise proverbială, și dacă ne primia cu atăta dragoste, când noi nu-i puteam face bucurie decât c'un versușel românesc, cum am fi putut noi să i nesocotim dorința acum, când se topia de dorul de a ști ceva despre adunarea dela Dumineca Tomei?

Ne-am dat jos, i-am enarat decursul adunării, după-cum îl aveam proaspăt în memorie. Moșul Mateiu asculta fără a răsufla una din piept.

Când îi curgeau lacrimile părau, când i-se veselea față, ca la un tîner de 18 ani.

Deodată începe Duca: „Astăzi cu bucurie” etc.

Betrânul se parea înălțat în regiuni supra-pământesti; când s'a finit versul, ștergându-și lacrimile a zis: „Acum mi-s'a umflat inima, ca o pită albă.”

Răsboiul ispano-american.

Lupta dela Manila.

Detaliurile ce sosesc dela Manila, anunță, că Spaniolii au fost învinși în lupta navală și parte mare din flota lor, aflată în apele Filipinelor, a fost nimicită. Câteva vapoare au fost cufundate de înșii Spaniolii, ca să nu fie capturate de dușmani. Se afirmă, că au căzut la 2000 de Spaniolii. Americanii încă au suferit pierderi, dar' mai mici. Li-s'au nimicit două vapoare și au căzut 500 de soldați.

Lupta s'a dat în golful Cavite. Flota americană se află în golf și se pregătește a bombarda Manila, capitala Filipinelor. Admiralul Montojo a depeșat din Manila, că pierderile Spaniolilor sânt mari și că restul flotei se concentrează, ear' garnisoanele din Manila se pregătește a răspunde cu vigoare la bombardamentul Americanilor.

Ziarului Shanghai Gazette se depeșează, că în Manila și Philippine domnește cea mai mare anarhie.

Din Spania.

Din Madrid se anunță, că sosind știrea pozitivă despre catastrofa dela Manila, atitudinea locuitorilor a devenit amenințătoare. S'au făcut mari demonstrații contra guvernului; mulți din public au înjurat pe regina-regentă și familia regală. E mare furia cu deosebire contra ministrului de marină. Ziarele republicane au apărut încadrate în dolia. Probabil, că în Spania se va decretă starea de asediu.

Din Cuba au sosit știri, că Americanii încearcă a debarca soldați pe insulă.

Chestiuni școlare.

Convocări.

Despărțământul Reghinului al reuniunii învățătorilor gr.-cat. din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, conform §-lui 21 din statutele acelei reuniuni, își va țină adunarea generală de primăvară la 18 Maiu st. n. a. c., în școala gr.-cat. din opidul Gurghiu, la care adunare sânt cu toată onoarea invitați onorații domni preoți tractuali, toți membrii reuniunii, precum și alți amici și iubitori ai înaintărei cauzei școlastice.

Programa:

1. Ascultarea serviciului divin la 8 ore.
2. Exmiterea unei comisii de trei membri pentru critica prelegerei practice:

„Substantivul”, ce o va țină cu elevii de cl. a II-a domnul învățător local Gregoriu Bacur.

3. Exmiterea unei comisii de trei membri, care în urma punctului VII. din protocolul adunării generale din anul trecut, pe baza relatărilor domnilor învățători exmiși, ca să asiste la examenele dela școalele noastre tractuale, va face un raport general împreunat cu critică despre toate examenele, în ședința strict învățătorescă.

4. Exmiterea unei comisii de doi membri pentru constatarea membrilor ordinari, fondatori și ajutători, înscrierea de membri noi și încasarea taxelor.

5. Dela 1/4, pe 10—10 ore, ascultarea prelegerei practice.

6. La 10 ore deschiderea adunării prin președinte.

7. Cetirea protocolului adunării generale din anul trecut.

8. Cetirea disertațiunei: „Prin ce mijloace s'ar pute propaga mai cu înlesnire religiozitatea și moralitatea în școala populară?” de domnul Laurian Maior, învățător în Fălălu.

9. Cetirea disertațiunei: „Cum își poate câștiga învățătorul iubirea școlariilor?” de domnul Ioan Saciu, învățător ambulant în Căcuciu-Șerbeni.

10. Cetirea raportului general despre activitatea oficialilor reuniunii împreună cu propunerile și proiectul de buget pentru anul următor.

11. Raportul comisiunilor de sub punctele 2 și 4.

12. În sensul §-ului 23 punctul a, alegerea noilor oficiali pe timpul de un an.

13. Defigerea locului și timpului adunării proxime și alegerea temelor pertractându.

14. Eventuale propuneri.

15. Închiderea adunării generale.

16. Deschiderea ședinței strict învățătoresci, unde comisiunea de sub punctul III. își va da raportul împreunat cu critică.

Reghinul-săseac, la 1 Maiu 1898.

Georgiu Maior,

președinte.

Mihail Pascu,

notar.

La adunarea reuniunii despărțământului M. Uioarei, ce se va țină la 8 Maiu st. n. a. c., în școala gr.-cat. din Grind, la care se invită cu toată onoarea d-nii învățători tractuali, d-nii preoți și directori școlari, precum și toți binevoitorii progresului învățătoresc pe lângă următorii

Program:

1. Participarea în corpore la serviciul divin la 7 ore a. m.

2. Deschiderea adunării prin președinte.

3. Ținerea prelegerei practice și cetirea disertațiunei.

4. Cetirea procesului verbal din adunarea precedentă și verificarea aceluia.

5. Alegerea unei comisii, pentru a censura elaboratul. Impărțirea orelor.

6. Raportul casarului.

7. Alegerea sau realegerea oficialilor pe anul 1898 amăsura §-lui 23 din statute.

8. Înscuarea persoanelor cari la proxima adunare vor țină prelegere practică sau disertațiune.

9. Defigerea locului adunării viitoare Spalnaca, 25 Aprilie 1898.

Nicefor Vereșmortean, Ioan Deva,

președinte. notar.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

MEMORIEI

LUI

INOCENȚIU M. CLAIN.

De câte-ori mă duc gândul departe-n vremile bătrâne,

Mărețe, de frumoase fapte și-nălțătoare viteji,

De-atâtea-ori imi vin în minte eroii luptelor române,

Eroi, ce i-a-nghițit mormântul, dar' cari rămân de-apururi vii!

„Și parcă-l ved, — măreț și falnic, plin de tărie și putere, —

Cum stă în fruntea turmei Sale, Eroul, Marele-Archiereu.

Neînfricat merge-nainte și drepturi și dreptate cere,

Pentru biserica română, pentru iubitul poporul Seu.

Ca tunet graiul Lui răsună, la glasul Lui speranța-nvie

În inimile turmentate de-atâtea chinuri și nevoi.

Dar' glasu-i nime nu-l aude, zădarnic strigă în pustie,

Căci drepturile și dreptatea, și dacă sânt, nu-s pentru noi!

Erou al vremilor bătrâne, și ideal de bărbăție

În lupta sfântă-a libertății, pentru poporul Tău iubit,

Neînfricat ai mers în frunte să scapi din jugul de sclavie,

Poporul sbuciumat de biruri și de robote săracit!

Dar' când ai înțeles că nime nu vrea să-Ți dea ascultare,
Și înzădar e ori-ce luptă, vătăsa-i lacrima ferbinți,
Pentru poporul Tău ce geme în jugul greu de apăsare,
Ursit de soarte se tânjească în nopți de vecinici suferinți.

Și-ai pribegit, Te-ai dus departe din țeara asta a sclăviei,
În care glasul libertății în inimi nu are echou,
Te-ai exilat de bunăvoie și Te-ai dat pradă sărăciei,
Jertfindu-Ți toate pentru neamu-Ți iubit, scump

[Archieu erou!]

Străin între străini, departe de neamul Tău iubit, Martire,
Te-ai stîns în suferinți amare, bătut de-al sorței rece vînt,
Și astăzi în eternă pace și în eternă fericire,
Scăpat din lume odihnește, în ceruri, sufletul Tău blînd!

O dormi, o dormi acum în pace departe-n patria străbună
A neamului român; sub ceru-i frumos, azur și liniștit.....
Sub steagul ridicat de Tine posteritatea azi s'adună,
Și luptă-n contra tiraniei de care Tu ai fost strivit.

Și nobilul Tău suflet care, din cer cu drag la noi privește,
Se poate bucura când vede, că n'a fost lupta-Ți înzădar,
Sămînța ce ai sămănat-o, Martire, astăzi încolțește
Pe drumul greu bătut de Tine, eroii neamului răsar.

La sfîntul soare-al libertății, azi lumea n'treagă se deșteaptă,
Și pentru sfînta libertate, luptă și neamul românesc,
Tu erai singur luptătorul, dar' azi cu miile așteaptă,
Pentru ideile-Ți mărețe, azi mii de oameni se jertfesc.

Tu te-ai mutat din astă lume, dar' sus în cerurile sfînte
Nu-Ți uita de noi, Te roagă, mereu, la tronul cel cersesc
Să ne-nțarească-n lupta dreaptă, să mergem vecinic înainte,
S'ajungă-odată la isbînda dorită, neamul românesc!

Magistrul luptei noastre sfînte! urma-vor mii de generații,
Însă de-apururea-al Tău nume în a lor inimi va trăi,
De-apururea vei fi mărirea și fala româneștei nații,
Și ca o stea conducătoare în lupta noastră-i străluci.

Primește dar' în ceea lume prinosul nost' de admirare,
Erou ce Ți-ai jertfit viața pentru iubitul Tău popor,
Și la mormântul Tău ce singur stă-ntră străini în depărtare,
Noi ne trimitem închinarea, pe-al gândului năvalnic sbor!

Emilian.

CRONICA

Sibiu, 4 Mai 1898.

Din cauza sfințel sârbători de mâne, numărul proximal al foii noastre va apăre numai Vineri seara.

Congresul Ligei culturale va avea loc în zilele de 24 și 25 Mai. În acest scop, comitetul central a adresat secțiilor din provincie o circulară punându-le în vedere articolele din statute privitoare la alegerile de delegați la congres.

DI V. A. Urechiă a sosit la București dintr-o călătorie mai lungă ce a făcut în Italia.

Hymen. DI Dr. Ioan Nemet, avocat în Arad, anunță că dă soara *Iovanica Pavlovici*, ce se va sîrba în 8 Mai n. a. c. d. a. la 5 ore, în biserica gr.-or. română din Păncota.

Visită înaltă. „Epoca” scrie: Visita pe care era să o facă principele Ferdinand al Bulgariei în capitală, Suveranilor noștri, o face mâine la Abazia.

Principele Bulgariei, care se află la Viena, pleacă azi la Abazia, unde va fi timp de o zi oaspele MM. LL. Regelui și Reginei la Vila Angiolina. — Visita s'a făcut de fapt la 1 Mai n.

Mulțumită. Se aduce mulțumită cordială evlavioasei femei *Firșta Medeașan* din Veli carea pentru înfrumusețarea bisericii noastre gr.-cat. a dăruit 3 frumoase *fete de masă*, tenute cu mare măiestrie. Bunul Dumnezeu să-i răsplătească din darurile sale cele bogate fapta-i nobilă ce a săvîrșit-o față de sf. noastră biserică. Veli, 3 Mai 1898. *Ioan Muntean*, coop. gr.-cat.

Congregațiunea Aradului. Ni-se scrie din Arad: În 2 Mai s'a ținut congre-gațiunea comitatului Arad. Dintre membrii ro-mâni au lipsit mulți, a lipsit chiar și acela, care — conform prezicerii făcute de „Trib. Pop.” — avea să interpelez în cauza neglijenței au-torităților, dovedită în afacerea boalei de bubat din comuna Zarand. De altcum obiecte, cari se interesează deosebi și pe Români, nu au prea fost la ordinele zilei.

Abia două afaceri au reclamat prezența și voturile Românilor. Afacerea transcrierii unui pământ pe numele bisericii din *Curici*, care avea în folosință acest pământ din timpuri străvechi deja, de 70 de ani, l'a folosit fără întrerupere, și cu toate acestea cei puși în fruntea comunei bisericesti nu s'au îngrijit, ca pământul să devină intabulat în toată forma pe numele bisericii. Astfel acum pământul e per-dut. Deși comitetul comunal la cererea preo-tului actual a luat conclud, ca pământul să se inducă în cartea funduară pe numele bisericii, acela totuși e pierdut, fiindcă congre-gațiunea a nimicit concludul. Întru spriginirea concludului favorabil bisericii au vorbit membrii ro-mâni ai congre-gațiunii Grig. Mladin, V. Man-gra și Dr. I. Suciu.

Al doilea obiect de interes pentru Ro-mâni a fost propunerea preotului din Sânt-Ana, *George Leucop*, ca autoritățile politice să încaseze și pe viitor apesele cultului im-prenună cu celelalte arcuri și dări comunale. Se înțelege, că propunerea a fost respinsă, deși părintele *Leucop*, ad *captandam benevolentiam*, a vorbit ungurește (!).

Atât ar fi de raportat despre congre-gațiunea de acum a comitatului Arad.

Din Band aflăm cu plăcere, că știrea lansată de foile ungurești, privitor la prețina denegare a unei înmormântări din partea preo-tului — știre la care am reflectat și noi în nr. 81 — e cu totul neadeverată. Preotul român *Filip Pop*, nu ca să fi denegat serviciul, dar a făcut mai mult decât îi era dator, pen-tru-a făcut pruncul cel mort nu era de confesiunea sa.

Presupunem noi că foile maghiare min-țesc și eată că s'a dovedit de nou.

Dela curtea regală a Greciei. Re-gele și familia regală a Greciei, au plecat zi-lele aceste în călătorie de o lună în Peloponez. Foile grecești atribue importanță deosebită acestei călătorii.

Vicecomitele Timișului. În 2 Mai s'a ținut în Timișoara congre-gațiunea de prim-măvară a comitatului Timiș, în care s'a fina-lizat și afacerea fostului vicecomite Achil De-schân. În locul lui Deschân, hăduit atât de urt dela postul unde atîșia ani fusese groaza notarilor români din acel comitat, congre-gațiunea a ales pe protonotarul comitatens Grigorie *Kabdebó*.

În urma acestei alegeri devenind vacant postul de protonotar, acesta s'a înțregit prin alegerea protopretorului din Timișoara Paul Reviczky, ear în locul acestuia a avansat pro-topretorul din Receaș, faimosul pașă Alexandru Ioanovici. În locul lui Ioanovici e numit un — *Fessenssky*, va se zică tot un drac.

Liga maghiară a rectorului *Her-czegh Mihály*, va înființa Dumineca viitoare o filială și în Baia-de-Criș. „Patrioții” din Baia, în invitarea la adunarea de constituire, zic, că vor și ei să spriginească „nobila” activitate a „Ligei”, care tinde la „înființarea unității sociale” și la „paciulul trau cu na-ționalitățile”. Cu alte cuvinte: „împăcarea” naționalităților prin contopirea sau maghia-risarea lor.

Pentru idolul Kossuth. Juriștii un-gari din Győr, au adresat tinerimei tuturor școlilor superioare din Ungaria o recerere, prin care îi roagă ca să pornească mișcare contra broșurei lui *Zelenyák* și *Zimándy*, în care acestia „necințesc” numele și „gloria” lui Kossuth.

„Cu armele spiritului — zice proclamația — cu puterea penei și a cuvên-tului să-i zdrobim”. Așa poreclita proclama-ție este subscrisă de Anda Gyula, candidat de avocat și alți șesșezeci juriști unguri, care de care mai neași fii ai lui Arpád și adora-torii ai cultului lui Kossuth.

Neorolog. Cu durere ni-se anunță trecerea la cele eterne a Soției Michsia vâs-cutei Popescu, care în 11/23 Aprilie 1898 și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului. Rê-mășițele pămîntesti ale defunctei s'au așezat spre odihnă vecinică în cimitirul gr.-ort. rom. din comuna Alios, comit. Timiș, la 25 Aprilie. Rêposata e depănsă de neconsolații sei: Toma Michsia, preot gr.-or. ca soț și Zamfir Michsia-Rozescu, fiu.

Foo în Rășinari. Ni-se scrie: Du-minecă noaptea spre Luni, pe la 2 ore, a is-bucnit un foc violent în comuna Rășinari, prefăcînd în cenaze edificii economice ale lui Bucur Fruman, împreună cu peste 200 de hectolitre curcuz. Focul a putut fi localizat numai după intervenirea pompierilor, cari ni-si-au dus se din toate puterile au putut stînge focul și a-l împedează de a se mai extinde. Focul se crede a fi fost pus de un răuvoitor al dînsului. Paguba cauzată prin foc, se urcă la 1500 fl.

Prima Maiu, ziua socialismului a de-curs relativ destul de liniștit. În Ungaria s'au întemplat unele conflicte (vezi mai jos cronica: Conflicte socialiste), dar lumea se temează de mai mult. Liniștea provine și de acolo, că guvernul le-a nimicit și lor organizația. În provincii socialistii așteptau signalul de sus, din Pesta, și de oare-ce aceia n'au mișcat ni-mic, nicăiri nu s'au făcut turburările, de cari se temează.

În Pesta s'au adunat într-un restaurant fără nici o demonstrație; o fetiță de opt ani a început a declama o poezie socialistă, dar a fost întreruptă de poliție. S'au făcut șese arestări. E plănuită o mare adunare de so-cialiști pe Dumineca viitoare.

În Arad, Cluj, Mohács și alte orașe, au cerat să se adune, poliția însă și-a îm-prăștiat. Asemenea și în Oradea-mare, unde pe con-ducătorii adunării, care numai în zilele ace-astea a fost achitat din partea tribunalului pen-tru agitație, l'au deținut.

În Viena socialistii au ținut vre-o cinci-zeci de adunări, unde s'au adus unanin deci-siuni pentru sufragiul universal și au statorit timpul de muncă la opt ore pe zi.

S'au ținut adunări socialiste în Paris, Lemberg etc., toate au decurs în liniște. În Berna și Zürich adunările socialiste au lan-sat proteste contra guvernului maghiar.

Fanatism american. Un congres al bisericii episcopale metodiste, ce se ține la *New-York*, a formulat 10 puncte de acuzație contra Spaniei, între cari cel mai grav punct de acuzare este — după cum spun ziarele — că Spania ar fi ridicat pretențiunea blasfemantă de a se numi — o națiune creștină...!

Japonezi în București. De câteva zile petrec în București doi Japonezi, cari cu oca-sia unui voiaj de plăcere au ținut să visi-teze și România.

Japonezii, cari probabil vor să-și scrie impresiile, au scos până acum multe foto-grafii ale diferitelor instituții din capitala română.

Loviți de trăsnet. Din Veli ni-se scrie: În 1 Mai a. c., s'a descărcat o fur-tună îngrozitoare asupra comunei Veli (co-mitatul Târnavei-mici). Fulgerile și tunetele se succedau neîntrerupt aruncînd, pe bieții locuitori în cea mai mare groază.

Teroarea fu și mai mare, când se află trista știre, că pe la ora 12 din zi, tunetul a lovit un stejar din pădure, sub care s'au fost adăpostiți un fieror român, un Țigan și o fată de Țigan. Țigani au rămas la moment morți, pîrlindu-li-se trupurile, ear Românul a căzut numai în leșin, primind o mică rană la o mîna și la un picior, dar e speranță că se va însănătoșa. Frica oamenilor e cu atât mai mare, că anul trecut earăși chiar în 1 Maiu, tocmai pe acel timp, a trăsnet casa unui Sas din Veli, care pe când mîncă la masă cu fața sa l'a amețit și aruncat la pămînt; frontispiciul casei l'a dărmat și micul mobilier din casă l'a sfărîmat. Se vede, că 1 Maiu st. n. pen-tru Veleni e o zi cu primejdie.

Conflicte socialiste. Din Budapesta s'a dat comunicat oficios telegrafic în toate părțile, că 1 Maiu, ziua socialistilor ar fi de-curs în pace și liniște în toată țeara. O nouă dovadă, că guvernul caută să ascundă peri-colul ce amenință Ungaria din partea so-cialiștilor.

E constatat acum că s'au întemplat nu numai conflicte comune, ci măceluri grozave. Pretutindenea adunările socialiste au fost oprite și îm-prăștiate cu forța. Socialistii din *Mohács* s'au adunat pe o insulă a Dunărei, dar și acolo au fost urmăți de gendarmi. Cei din Cuj s'au refugiat vre-o 300 într-o pă-dure din jur, dar au fost împedeazăți se țină adunare. Demonstrații au făcut însă pre-tutindenea.

În Zsigmond, lângă Arad, s'a întemplat o ciocnire între gendarmi și socialiști. Con-flicte sîngeroase s'a întemplat în comuna *Boca-sérbeas* din Torontal (l. Be-herce, țeara lui Rohonczy). Aci gendarmii au făcut us de armă, pușcînd în mulțime. 6 muni-itori au rămas morți și 8 greu răniți. După stîrile ultime gendarmii au procedat crudel. Un socialist cărtia asupra unui gen-darm. Acesta a sărit la el și l'a străpuns de moarte. Astfel s'a început conflictul.

Posta Redacțiunei.

Dlul T. M. în *Lipova*. Comuna *Velcheriu* e în comitatul Turda-Arieș (pe Câmpie), ultima staț. a căli ferate (linia M.-Kocsárd—M.-Ludos—Bistrița) e Mezô-Méhes, care e și stațiunea de post și telegraf.

Mai nou.

Răsboiul ispano-american.

Învîgerea dela Manila nu este un favor așa mare, pentru Americani, cum s'a crezut la primul moment. Lupta de-cisivă trebuie să se dea în apele cubane, unde Spania și-a concentrat forțele cele mai însemnate.

Cu toate aceste deruta a cauzat mare deprimare în Spania. Se vede, că s'au întemplat mari tulburări, căci în *Madrid* s'a decretat starea de asediu.

Din *Havanna* se depeșează, că flota americană s'a depărtat de lângă Cuba. Se asigură, că Americanii, au amînat in-vasiunea în Cuba, pînă-ce nu vor ni-mic flota spaniolă.

Cablu între Manila și Havanna a fost tăiat. Înainte de a fi tăiat a sosit următoarea depeșă: *Admiralul Dewey bombardează Manila*.

Tribuna Literară.

Informațiuni.

„Familia” nr. 16, are următorul cu-prins: Aur (urmare) de Constanța Hodoș. — Ne-am jucat... (poezie) de Smara. — Cum să ne scriem scrisorile? — Schițe din Italia (urmare) de T. Bal. — Nu-î uim să nu să-teamă de mîierși! (în dialectul bănățane) urmare și fine) de Liuba-Iana. — Colonii de alienați de Ghici? — Bocet de Ioșif Stanca. — Ungurile de G. — Doină din popor de P. Danilescu. — Salon: Scrisori de carnaval de Fidelio. — Cugetări. — Ce e nou? — Hi-gienă. — Călimdarul săptămînei.

„Foia pedagogică” nr. 7—8 are ur-mătorul cuprins: Conferențe învățătoarești ori reuniuni învățătoarești de Dr. D. P. Bar-cianu. — Pensiunea învățătorilor de Iulia Vuia. — Din literatura școlară. — Felarimi.

Bibliografie.

VOCI DIN PRESĂ

despre

CASTELUL DIN CARPAȚI.

„Foia Pedagogică”.

În tot cazul preferim a vedea în mî-nile tinerimei și prin bibliotecă școlare și populare cărți de cetit de cuprinsul „Castelului din Carpați”, decât tra-duceri de romane de colportagiu, sau ro-mane de același fel în limbi străine, care încep a se răspîndi și printre tinerimea noastră.

Hărta e bună, tiparul frumos, in-treaga ajustare tipografică gust.

Familia.

„Jules Verne în românește. Cine nu cunoaște pe Jules Verne, distinsul scriitor fran-cez, care în formă de roman a tratat atâtea chestii de știință?

Anunțăm dar cu plăcere, că zilele tre-cute a eșit la Sibiu, în traducere românească unul din cele mai interesante romanuri ale lui.

Interesant, pentru-că se petrece în Tran-silvania între Români. Astfel de traduceri în adevăr umplu un gol în literatură, nu ca efemerele și rău tradusele romane ce paar din când în când în limba noastră.”

Foia literară.

„A apărut la „Tipografia societate pe acții” la Sibiu un excelent roman „Castelul din Carpați”, de Jules Verne, celebrul romancier francez.

Volumul elegant ajustat, este îm-podobit cu 26 ilustrațiuni lucrate la Paris.

„Castelul din Carpați” este una dintre cele mai interesante și elegante cărți și o recomandăm în deosebită aten-ție a publicului nostru cetitor.”

Telegraful Român.

„Recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri procurarea și citirea acesti cărți prea instructive pentru noi, și care și în exterior se prezintă foarte frumos.”

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ”

editată sub auspiciile și din însărcinarea „Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român”

de Dr. Corneliu Diaconovich, prim-secretarul „Asociațiunii”.

Fasciculul VII. (pag. 568—664), care cuprinde articolele Brandywine Creek—Călă-rași este fără îndoială cel mai interesant din-tre toate câte au apărut pînă-acum din acea-stă mare și valoroasă publicațiune. În acest fascicul se termină litera B și se cuprind și vre-o 400 articole cu inițiala C. Mai multe subiecte de interes special românesc sînt tra-cutate pe larg și cu îngrijire deosebită, s. e. în materie geografică: Brașov (A. Bărsan), cu 2 ilustrațiuni (Bis. sf. Nicolae și gimn. rom.); Bucovina (Dr. Sbiera) un studiu de mare interes; București, cel mai mare articol dintre cele apărute pînă acum, lucrat de mai mulți autori și înzestrat cu planul orașului și 8 ilustr. foarte frumoase (Cal. Victoriei Bu-levardul, Biserici etc.). Budapesta; Bugaria (Buzoian); Buzău cu 5 tablouri (Episcopia, Mân. Banul, Liceul, Șc. primară, Spitalul); Căciulata (Dr. Vuia); Calafat; Călărași etc. Dintre articolele biografice amintim: Brătianu, Bredicean, Brialmont, Budai, Badistean, Bum-bac, Burada, Bursan, Butean, Buzescu, Caian, etc.; apoi în materie de istorie: Bresle (Floru), Brodnici (Onciul), Bufani (Traila); Banievați (Trif) și în fine din alte ramuri: Budget (Robin), Bunuri (Filitti), Byron (Străjan), Broaște cu 2 ilustrațiuni și Bryzoari cu 1 ilustr. (Dr. Leon), Bambac, Cacao, Cafes, toate ilustrate, etc.

„Encicl. Rom.” apare în 30 fasc. de câte 100 pagini cu numeroase ilustrațiuni și harte și se prenumără la editorul W. Krafft în Sibiu, ori prin librării (pentru România deșit general la *Storck & Müller, București*) cu prețul de 1 fl. — (rêsp. 2 lei 50 b.), care este a se achita anticipativ pentru cel puțin 10 fasc.

Cronica anului 1848. „Gazeta Tran-silvaniei” arie: În editura societății pe ac-țiuni „Tipografia” din Sibiu a apărut „Cro-nica anului 1848, — notițe istorice și cultu-rale de acum cincizeci de ani. Adunate și ordinate de Dr. E. Dăianu. Retipărire din „Tribuna”. Prețul 30 cr. — Autorul, dl Dr. E. Dăianu, intenționează să scoată o serie in-treagă de asemenea broșuri, cari vor apăre în fiecare lună, formînd cu timpul un volam. „Menirea acestei cronice — zice autorul — este a nu lăsa resfrate prin numeri de ziare niște notițe istorice și culturale dela 1848, cari pot fi de oare-care folos.”

Musică. Au apărut în edițiune litogra-fiată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl Val. Magdă: „Jorghina”, cântec popular de prin părțile ungurene și bănățene (cîntet); „Dorule o dorule”, cântec popular de sub podgoriile aradane (cîntet); „Nuac”, pe melodia dansului „Pe picior” din Bănat (sextet) și „Foia verde triptică” cântec po-poral de pe șesul Bârsei (cîntet). Se află de vînzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

Sosiți în Sibiu.

În 4 Mai n. 1898.

Hotel „*Împărățul Romanilor*”: Hamsea, pro-topop din Lipova; Dr. Comșa cu soția, medic din Arpaș; Schuller, căpitan din Făgăraș; Miliareși din București; D-na Mețeanu din Zernesti, Irena Török din Erdény, Dancs din Csap, Gizela Elger din Viena. Berzevici din Aiud, privatieri, Roth din Hamburg, Rapaport, Köhler, Fuchs, Tschepfer, Perger, din Viena, Altschul, Schwarz, Kibel, Freund, Veckel, Lindenbaum, Kemény, din Budapesta, comercianți.

Hotel „*Neurthre*”: Peter, Fehér, din Orăștie, forestieri; Daschek, juvelier din Brașov; Biró, volajor din Vințul-de-jos; Boskovics din Tirgul-Mureșului, Müller din Viena, comercianți.

Hotel „*Melzer*”: Kopatz cu familia, neguțtor de lemne din Greblești; Suciu, student din Sighișoara; Schuller cu soția, preot din Buzd; D-na Vasu soție de profesor din România; Werder din Orăștie, Hager din Agnita, comercianți.

Hotel „*Habermann*”: Czikel, pantofar din Bu-curești; Irena Török Vilma Váradi, cesserite din Alba-Iulia.

Medic român în Karlsbad.

Med. univ.

Dr. Romulus L. Gracianu,

medic clinic în spitalul univers. imp-reg. din Viena (clinica dlui consilier de curte prot. Neusser), specialist pentru morburile interne, medic al asociațiunii pentru îngrijirea studen-ților morboși din Viena. Protector: Maiestatea Sa Împăratul etc. etc.

Ord. din 1 Aprilie — 1 Octomvrie dela orele 6—9 a. m. și dela 3—5 p. m. în *Mühl-badgasse*, casa „*Schwarzes Ross*”.

[899] 14—

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Apr. n. 1898

Sămînțe	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă	dela	pînă	
Grâu	75	14.45	76	14.65
Bănățenească vechiu	75	14.45	76	14.70
Grâu dela Tisa	75	14.40	76	14.60
Grâu „Pesta”	75	14.40	76	14.65
Grâu de Alba-Reg.	75	14.45	76	14.75
„Bacica”	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—

Sămînțe, vechi ori nou	Solul	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă	dela	pînă
Săcără	70—72	9.80	9.90
Ora	60—62	6.75	7.00
de vînzare	62—64	7.00	7.50
de bere	64—66	—	—
Ovăs	89—41	7.70	8.00
Cucurus (porumb)	—	6.20	6.30
de stîmbe	—	6.10	6.15

Grâu	Sapt.-Oct.	Qualitate per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă	dela	pînă
Grâu	14.45	14.45	14.47
Cucurus	6.25	6.25	6.27
Ovăs	7.40	7.40	7.50

Fructele de vin	Prețul per 100 chilogr.
dela	pînă

Săm. de trif.	Lucernă ungurească
dela	pînă
Oleu de rap.	rafinat
Uns. de porc	dela Pesta
Slănină	avîntată
„Edu	afumată
Frane	—
Lăstar	—
Miere	—
Ceară	—

Cursul pietii din Sibiu.

Din 4 Mai n. 1898.

Hartie-monetă română	Cump.	9.50 vînd.	9.54
Lire turcești	—	—	—
Imperiali (15 R. aur)	18.94	—	19.10
Ruble rusești 100 a.	126.50	—	127.50
Galbeni	5.60	—	5.66
Napoleon-d'ori	9.52	—	9.57
100 Marce germane	58.55	—	58.90
Livre sterling	11.98	—	12.08

Bursa de Budapesta.

Din 2 Mai n. 1898.

Renta de aur ung. 6 1/2%	—
„ „ „ 4 1/2%	—
„ „ val. cor. 4 1/2%	100.25
Imprumutul căilor ferate ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	102.00
Bonuri rurale ung.	98.00
„ „ croate-slavone	99.00
Obligațiunile desp. regalilor	101.50
Imprumut cu premiu ung.	156.00
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.00
Renta de hartie austriacă	102.50
„ „ de argint austriacă	102.25
„ „ de aur austriacă	128.50
Losuri austriace din 1890	160.25
Acțiunile băncii austro-ungare	955.00
„ „ de credit ung.	—
„ „ de credit austr.	—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.00
Argintul	5.69
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.54
Mărci 100 imp. germane	58.77
London 10 Livres sterlingi	120.65

Bursa de Viena.

Din 2 Mai n. 1898.

Renta de aur 6 1/2%	122.20
„ „ 4 1/2%	100.00
Renta ung. v. c. 4 1/2%	122.00
Imprumutul căilor ferate ung.	101.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	121.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	98.00
Bonuri rurale ung.	99.00
„ „ croate-slavone	156.00
Imprumut cu premiu ung.	150.00
Losuri pentru regularea lizei și Seghedin	102.40
Renta de hârtie austriacă	101.80
„ „ argint austriacă	123.30
„ „ aur austriacă	160.20
Losuri austriace din 1860	955.00
Acțiunile băncii austro-ungare de credit ung.	—
„ „ de credit austr.	—
Argintul	57.00
Galbeni împărătești	5.60
Napoleon-d'ori	9.60
Mărci 100 imp. germane	58.70
London 10 Livres sterlingi	120.00

Metasă Foulard 65 cr.

(FOULARD-SEIDE)

— până la 3 fl. 35 cr. pro metru, desemnurile și colorile cele mai noue —

Cel mai mare câștig
în cas norocos

[882] 11—12

1.000,000 coroane.

Consemnarea
alor 50.000 câștiguri.

Cel mai mare câștig în cas norocos

1.000,000 Kronen.
Speziell sind die Gewinne wie folgt eingeteilt.

1	Premie mit	600000
1	Gew. à	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40
50,000	Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,000

cari se trag în șese clase.

A doua loterie de clasă reg. ung. se va începe cât mai curând și cuprinde ea **100.000** și **50.000** losuri originale și câștiguri în bani așadar jumătate dintre losurile existente trebuie să fie scoase conform listei alăturate, și șansele de câștig sunt enorm de mari. În total vin 13 milioane 160.000 cor., la sortare sigură. Câștigul cel mai mare în cazul cel mai favorabil este de

un milion coroane.

La o comandă grabnică se primesc încredințări pentru losuri originale de clasă I. după prețul stabilit: înțregi losuri orig. de cl. I. fl. 6.— jumătăți de " " " " " 3.— pătrare de " " " " " 1.50 optime de " " " " " 0.75 cari se trimit prin rambursă sau după trimiterea înaintea a banilor. Liste oficiale se vor trimite îndată după efectuarea tragerii; proiecte oficiale se trimit la cerere gratis. Precum e cunoscut tragerile se fac în public sub inspecțiunea guvernului r. ung.

Tragerile din cl. I. vor fi la 11 și 12 Maiu, comanda se primește până cel mult în 11 Maiu a. c. (ziua tragerii) și ne rugăm să se trimită direct.

A. Török & Comp.,

prim-collector

al loteriet de clasă priv. reg. ung.
Budapesta, V., (Váci-Körut 4/A).

Carte de comandă, spre a fi tăiată.
Dior Török & Comp., Budapest.
Te rog să-mi trimiți din losurile originale de cl. I. a loteriei de clasă reg. ung. priv., dimpreună cu un plan oficial în sumă de fl.
(Ce nu e de lipsă te rog a șterge).

Adresa corectă.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

Călințarul „Lumea ilustrată“

pe anul 1898

cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cr., (cu porto postal 75 cr.)

LOTERIA DE CLASE REG. UNG. PRIVILEG.

Sortirea câștigurilor, clasa I.: 11 și 12 Maiu 1898.

100.000 losuri — 50.000 câștiguri.

Capital de câștig al celor 6 clase

13 milioane 100.000 coroane.

Eventualul câștig principal

un milion (1.000.000) coroane.

Punerile oficiale stabilite pentru clasa I.:

fl. 6.— pentru un los original întreg
fl. 3.— pentru o jumătate de los
fl. 1.50 pentru un pătrar de los.

[1070] 3—8

Comanda se execută, în urma trimiterii înaintea a prețului, sau prin rambursă postală cu reînțoarcerea poștei prin **colectura principală**

Szántó és Társa, Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 19.

Binevoii a tăia aici!

LOTERIA DE CLASĂ REG. UNG. PRIV.
Comandă de losuri originale.

Scrisoare de comandă.

Colectura principală de loterie reg. Szántó & Comp. în Budapesta.

Vă rog a-mi trimite un los original à 6 fl. 1/2 los original à 3 fl.

1/4 de los original à 1 fl. 50 din clasa I. a loteriei priv. reg. ung., pentru cari

prețul de urmează { închis acł. deodată prin asigñație. prin rambursă.

Numele și conumele

Locuința

Adresa directă: Posta ultimă

Determinări mai deaproe

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

„NERA“,
casă de păstrare ca soc. pe acțiuni
cu sediul în Bozovieu (com. Caraș-Severin).

Primește depuneri spre fructificare după care solvește 6% interese.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan după sosirea comandei. [1105] 1—1

Direcțiunea institutului.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de **practicant-comptabil** la asociațiunea de anticipațiune și credit „**Hategana**“ în Hateg, cu salar anual de fl. 360 v. a., și eventual din venitul net remunerațiune, sau tantiemă, în cât o va stabili adunarea generală ordinară.

Reflecții au a-și așterne petițiunile până inclusive **25 Maiu 1898** instruite cu următoarele documente:

1. Atestat de botez, și eventual stadiul obligamentului militar. 2. Atestat despre purtarea morală. 3. Atestat despre prezenta ocupațiune. 4. Atestat școlastic, că au absolvat cu succes bun la vre-o școală comercială superioară în patrie. 5. Cunoștința limbilor română și maghiară în vorbire și scriere.

Preferiți vor fi, cari au și praxă la vre-un institut de bani din patrie.

Din ședința direcțiunii asociațiunii de anticipațiune și credit „**Hategana**“ în Hateg, ținută la 28 Aprilie 1898.

[1089] 2—3

Direcțiunea.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „**Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă**“, se poate procura de acum **cu preț redus!**

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șase florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

A apărut la

„**Tipografia**“, soc. pe acțiuni în Sibiu
Cartea

Stuparilor săteni
de
Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„**Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului**“

Prețul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă de un fruntaș învățător, stupar priceput. Ea tratează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„**Tipografia**“,
societate pe acțiuni în Sibiu.

precum și metasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vergată, carré, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite colorii și desemnuri etc.

Pentru haine și blouse din fabrică. Privărilor li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[235] 17—50

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de metasă ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

Mare alegere

Anunț de deschidere!

Am onoare a aduce la cunoștință p. t. publicului, că am deschis în piața de aici **Piața-mică nr. 2**, în localul mai înainte Anton Demeter o

prăvălie de manufactură și mărfuri curente

sub conducerea domnului Anton Demeter.

Cea mai mare alegere în stoffe moderne pentru haine de dame.

oretone, zephyre, batiste, satine, ploiere și umbrele cu gust, garnituri de pat și masă, perdele de lână și dantele, paploame de metasă și saten în calitatea cea mai bună. Albituri de domni și dame, mănuși, ciorapi, dantele și tot felul de articli de modă.

Sânt în poziție de a da toți articlii mai reșumiți cu **prețuri foarte ieftine**, pentru-că eu mi-am procurat lucrurile direct din primele fabrici din Viena, Moravia, Silesia, Bohemia. — Pentru dese visite se roagă

cu toată stima

Josef Goldstein,

Sibiu, Piața-mică nr. 2.

în tapete

Subscrierul îmi iau voe a face cunoscut, că am deschis o
filială de mărfuri de păpucărie
în hotel Neurhrer.

Rog on. public să iee aceasta la cunoștință și să mă onoreze cu numeroase visite. Principiul meu este a da mărfuri solide și bune atât în localul principal (strada Cisnădiei nr. 24) cât și în filială și dau ori-cărui mușteriu asigurarea, că va fi servit solid și bine și că eu nu voi da nici-odată mărfurilor mele alt nume decât acela ce sânt în realitate. Pentru a avé o desfășurare mai grabnică, am introdus cu ziua de azi în toate afacerele de casă un sconto de 10% pe lângă prețurile fixe obișnuite la mine, ceea-ce pentru mușterii constituie o reducere de preț considerabilă. Mă rog pentru numeroase visite

cu toată stima

M. Bachholzky.

[884] 10—15

„ARIEȘANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII,

înființată de 11 ani

în Turda (Torda), comitatul Turda-Arieș (Aranyostorda).

1. Primește depuneri spre fructificare, atât dela particulari, cât și dela corporațiuni cu 6%, dacă banii depuși nu se scot în timp de un an, sau în timp și mai îndelungat, solvind în cazul acesta institutul și darea erarială după depuneri. Pentru depunerile făcute pe timp mai scurt sau nedeterminat încă se dau 6%, dar darea erarială are să o solvească deponentul.

Depuneri până la suma de 100 fl. se pot ridica ori-când. Sume mai mari sânt de a se însușina spre abdicere prealabil și anumit, suve: dela 100 până la 500 fl. cu 15 zile, dela 500 până la 1000 fl. cu 30 zile, și dela 1000 până la 2000 fl. cu 45 zile înainte. Permițând starea cassei, depunerile se răsplatesc îndată și fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face și prin poștă și se resoală cu reînțoarcerea ei.

2. Acordă credit pe lângă cambii și obligațiuni cu cavenți.

3. Dă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară și pe efecte.

4. Acordă credite fixe pe lângă intabulare pe realități și case.

5. Și cumpără spre scopul plasării efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

Turda, în 21 Aprilie 1898.

[1019] 4—60

În numele direcțiunii:

Iuliu Bardosy, președinte.

Ioan Mesaroș, vicepreședinte.

La **Librăria „Tipografiei“**, soc. pe acțiuni în Sibiu,
se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „**Epistole către un preot tiner**“ de Aloisiu Melcher.

Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de 1 fl. 50 cr.

2. „**Pregătire la moarte**“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.

3. „**Duh muscălescu**“, narațiune de Bolanden (45 pag.) — fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.